

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Könyvtár-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona. Egyes szám ára . . . . . 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petítség térfogata . . . 12 fillér. Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.</p>
--	--	--

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Vármegyei közgyűlés.

A vármegye közönsége rendes őszi közgyűlését f. hó 12—13-án tartotta. A közgyűlést megelőző napon izgalmas hangok hallatszottak, hogy az ellenzék a verseczi átirat tárgyalásánál nagy csatára készül. Mi nyugodtan voltunk, mert bár tudjuk azt, hogy a mi ellenzékünk hazafias magatartásának és politikai meggyőződésének mindenkor magaslatán állott, ép azért nem kapható és nem hajlandó oly cselekményekre, melyek a jól megfontolt higgadtság mellőzésével oly irányban engedné ragadni, mely az indokolatlan feltűnő harcz és a vármegye békéje felzavarásának színét viselné.

Mindig sokat tartottunk a mi vármegyebeli ellenzékünkről, mert annak vezérlő férfiai: *Szentiványi Árpád, Hevessy Bertalan, Szentiványi József, Putnoky Mór, Bornemisza Elemér, Hanvay József* stb. nem azok az egyének és igaz szívű hazafiak, kik csak azért, mert a függetlenségi eszmékért rajognak és lángolnak, mindentéle eredménytelen és feltűnést provokáló mozgalomnak hívei lennének és meggyő-

ződésüket sokszor az effelé álszínbe öltöztetett törekvéseknek rendelnék alá.

E nemes szívű önzetlen honfiakat soha sem vezette más, mint tiszta meggyőződésük és azoknak nyílt kimondása. S ezért mindenkor a legcsillogóbb fegyverekkel küzdöttek.

Ugy történt ez a mostani alkalommal is. Már az állandó választmányban ki nyilatkoztatták, hogy a technikai obstrukciónak nem hívei, de pártállásuknál és politikai meggyőződésükénél fogva a verseczi átiratot nem fogadhatják el.

Ezen kijelentésük még a legerősebb munkapárti szivekben és tiszteletreméltó mély gyökeret vert és maradandó emléket emelt a jövőre is. Eme kijelentésük serkent bennünket is arra, hogy zászlónkat ismét meghajtsuk előttük.

E nemes magatartásnak tudható be, hogy a verseczi átirat és állandó választmány határozata semmi megrázkódást nem idézett elő, s a régi béke olajágával távoztak el minden elvű és rangú vezető férfaink a közgyűlésből.

Talán nem ezzel kellett volna kezdenünk referádánkat, mert nem lényegtele-

nebb ennél reánk nézve azon fontos maradandó momentum, az az óriási lelkesedés, melynek keretében *Bornemisza László* olajba festett, a megszólalásig hű arczképét e gyűlésen leleplezték.

Ha igazságosak akarunk lenni, talán az ő jó lelkének, ki mindig a béke apostolaként hirdeti a haza és vármegye iránti szeretetet, kell tulajdonitanunk most is elsősorban e nehéz kérdés megoldását. Mert hiszen, midőn az állandó választmányban, a a politikai nézet eltérések közt támadt akordok kezdtek a szívek hurjait feszíteni, akkor is az ő jó lelkének éltető, áldást eredményező és megnyugtató zöngéi szólaltak meg, midőn az általa fogalmazott javaslatot az ellenzék is tudomásul vette és kijelentette, hogy ezzel szemben nem harezot, de még vitát sem provokál.

Ily előzmények után tehát nem volt szükség arra, hogy a munkapárti részekről nyugtalanság jelentkezzen, mert a békés középut, mely mindkét ellentél kívánságait fedi és kielégíti, a legszerencsebb mesgye oda, hol az érdekek megnyugvására kielégítést nyerenek.

TÁRCZA.

Őszi vetéskor.

Legjobb iskola az anyatermészet. Nem sokat beszél, de sokat mond és mindent szemléltet. A kinek nyílt szeme van a látásra, érzéke a megfigyelésre, azt minden füvecske s bármely növény már csirázása idején sok szépre, jóra, nemesre, igazra, hasznosra tanítgatja.

Most is az őszi vetés alkalmával eszünkbe kell hogy jusson milyen természeti tolyamaton megyen át az anyaföldbe elvetett gabona mag, mely nekünk a mindennapi kenyeret adja.

A természet bölcs és változhatatlan rendje szerint a földbe elvetett mag előbb gyökeret bocsájt s csak azután tör elő csirája sárgás, pirosas majd zöldelő növedékbe, míg beáll a tél fagyja s hótakaró alá kerül az anyaföld kebele. — A meggyökerezett, megcsirázott s növénynek indult mag a hótakaró alatt csendesesen pihen s nem kételkedik a felett, hogy rendeltetése célját bizony eléri, de nem is buslakodik a felett, hogy

oly fagyos rideg és sötét az ágya s a felett sem, hogy oly soká kell várni a napsugár élettakasztó csókjára!

Te se buslakodjál én lelkem e földi életed homálya, rideg sötét volta, szenvedése, nyughatatlansága, búja, baja ezernyi gyötrő kételye felett s ne engedd, hogy a talajodba elvetett isteni mag gyöngye csiráit az aggodalmak és kétkedések nehéz sziklatömege életfejlődésükben elfojtsa s tönkre tegye.

A mint már érintettem, a növény hajszálgyökérzete előbb fejlődik, mintsem a csira feltör a földből. Így kell lelkünknek is előbb az igazság talajában meggyökereznie, mintsem rendeltetéséhez képest örök fennmaradása bizonyosságának tudata magaslatáig felemelkedhetik. Arra idő kell és pedig huzamos idő! Már a gyermeknél is, a ki testi mivoltában hirtelen fejlődik, s tulkorán növekszik nyurga, magasra, a tapasztalat bizonyossága szerint, ezen jelenség mindig hátrányos a szervezetre, vérszegénység, szivgyöngeség s más bajok fogják élte fogytáig gyötörni az olyat, s egészsége soha sem lesz tartós. Épen azért ne erőltessd idő előtt lelki ké-

pességeidet, hogy a felhőkön túlra akard terjeszteni látókörödet, de legyen gondod testi egészségéd és izmosodásod gyarapítására mindenekelőtt, hogy majd a szellemiakkal foglalkozván, kettős természeted és tehetségeid egyensulya benned romlásodra föl ne billenjen.

Saját szemekkel láttad és látod akárhányszor, hogy zivatar és szélvész idején a növény ideoda hajlik, a szélfúvás iránya szerint. Ha azt nem tenné, a vihar minden bizonynyal letörné, mint az nem egyszer a méltóságos dereku tölgygel is megtörténik, midőn a természet felkorbácsolt elemével, a szélvészszel konokul dacolni merészkedik. Mihelyt elvonul a vihar s az égbolt kékje nyájasan mosolyog a földre, a gyenge virág, a mely engedett a szél vad rohanásának, harmatgyöngy ragyogással kelyhében, pompázva áll helyén sértetlen épségben, frissülve, felüdülve az eső reá hullott özönétől.

Ha sorscsapások zivatara zug körülöttünk, ne álljunk ellent esőkönnyös daczczal, de hajtsuk meg fejünket szelid alázattal s tanuljuk meg a leckét, melyet az élet, e látszólag tulszigoru tanítómesterünk, nekünk feladni eltökélt! Uj erő

Nedves pinczék

és

lakások!

„BIBER“

„BIBER“

„BIBER“

a jelenkor legtökéletesebb szigetelő anyaga, mely lehetővé teszi nedves pinczék, lakások és minden egyéb vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét. „BIBER“ rendszerű szigetelés készítése nem igényel különös szakismeretet és a legkörülményesebb szigetelések is használati utasítás alapján mintegy házilag elkészíthetők. megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is, valamint kiválóan alkalmas új épületek alapfalainak szigeteléséhez.

Prospektust, használati utasítást s minden egyéb felvilágosítást készséggel ad a „Biber Művek“ gyári raktára:

Braun Zsigmond

vaskereskedő

∴ RIMASZOMBAT ∴

Véletlen összejátszása volt ez a sorsnak s melegen üdvözljük *Hevessy* Bertalan megyebizottsági tagot, ki felszólalásában e fontos körülményre reá is mutatott, midőn azt hangoztatta, hogy nem találná szerencsés dolognak, hogy a mikor érdemekben és tisztességben, a vármegye 24 éves szolgálatában megöregedett alispánunk, jelenleg főispánunk arcképét leplezi le a vármegye, ugyanakkor az ő javaslatát mellőzné s ezzel keserűségét okozna annak a férfinak, ki egész életét a vármegye javára és boldogulására áldozta és szentelte.

* * *

Ezek után átadjuk a tollat tudósítónknak.

A közgyűlést d. e. pontban 10 órakor *Bornemisza* László főispán nyitotta meg. Megnyitójában hangoztatva, hogy a vármegye gyűléstermében mindenkor békésen, tárgyilagosan a politika kizárásával szokták ős időktől kezdve az ügyeket elintézni. E régi önzetlen szokásra hivatkozik tehát ez alkalommal is, s midőn erre kéri fel a bizottság nagy számban megjelent tagjait, a bizottsági tagokat szívélyesen üdvözlőlvén, a gyűlést megnyitja.

Ezután *Lukács* Géza alispán emelkedett szólásra s előterjeszti, hogy a vármegye közönségének megbízásából megfestette *Bornemisza* László volt alispán, jelenleg főispán arcképét. Az arckép leplezését — mivel az elkészült — a mai közgyűlés keretébe vette fel. Kéri tehát a kép leplezését, ezt megelőzőleg pedig az ünnepi beszéd megtartására dr. *Fornet* Gyula vmegyei főjegyzőt kéri fel.

Dr. *Fornet* Gyula főjegyző nagy figyelem és általános csend közepette tartotta meg remek beszédét, melyet egész terjedelmében a következőkben közlünk:

„Méltóságos Főispán ur!

Tek. Megyebizottsági Közgyűlés!

Alispánunk az imént jelezte, hogy megyebizottsági közgyűlésünk ez évi rendes tavaszi közgyűlésében igaz őszinte örömeinek adott kifejezést abból az alkalomból, hogy szeretve tisztelt volt alispánunk, jelenlegi főispánunk *Ómél-tósága* minaji *Bornemisza* László 25 évét megelőzőleg a vmegye alispánjává választott meg. Ez ünnepség keretében egyhangú lelkes-

és bátorság fogja megacézolni lelkeinket, ha a megpróbáltatás zivatarában emberségesen és okosan megálljuk helyünket!

A növény minden akadályt legyőz! Még a legkeményebb gránittömb sem gátolhatja meg a mag csírázását, kifejlődését. — Ha nem talál utat módot a gátló tömb körül, a mag megedzett csírája a kő repedését foglalja le gyökérezetének helyéül, melyet az titokzatos erejével, elképzelhetlen szívóssággal, kitartással s általunk fel nem fogható eréllyel nemcsak elfoglal és betölt, de ki is tágit, miglen felnövekszik az éltető levegőben természetes elérhető magasságára!

Nekünk tán kevesebb volna a bátorságunk, erőnk és kitartásunk mint ama kicsiny magocskának? Avagy az élet kedvezőtlen körülményei keményebbek, ellentállóbbak lennének-e és kevésbé meghódíthatók mint ama gránittömb?

A növény mit sem törődik szomszédaival, engedi őrvideniök szépségökben és illatukban. A szurós kükény vagy galagonya ott virít a rózsató mellett s eszeágában sincs, hogy reá irigykedjék, de ám a rózsza sem nézi le kevésbé ékes szomszédjait, bár nincsen tudomása, hogy az ő teste is tele van szuró tövissel.

E tekintetben tanulhatnánk mi is a virágoktól annyit, hogy ne törődnénk azzal, ha körülöttünk a gonoszság és bűn magasra emelt fível fenhéjázva szemtelenül henczeg, ám tegye, míg eléri a kutrájáró korsó sorsa — lenne csak önmagukra, saját lelkünk tisztaságára gondunk, hogy mi magunk lennénk szépek, tiszták, jók és igazak!

déssel határozta el, hogy szeretete, tisztelete, ragaszkodása s nagyjelentőségű érdemei elismerésül arcképét megfesteti s a jövő nemzedék követendő példányképeül a vármegye nagyjainak arckép sorában, e díszterem falán helyezi el.

E kép elkészült s reám hárult e megtisztelő, nagyjelentőségű bár, súlyos feladat, hogy ez alkalomból a közérületnek, szeretet s ragaszkodásnak kifejezést adva, egy hosszú, fáradhatatlan munkás tiszta puritán életen át szerzett nagyjelentőségű érdemeit vázoljam és méltassam. Megkönnyíti azonban e nehéz feladatomat ép az, hogy szerzett érdemei, az igaz általános őszinte szeretet és ragaszkodás a közéletbe s a köztudatban él, s így azokat nekem csupán egyszerű szavakba kell foglalnom.

E vármegye közönségének ősi gyakorlatát képezi, hogy azon nagy fiainak, kiknek életével, működésével a vármegye közjogi, közgazdasági vagy kulturális fejlődése szoros kapcsolatban áll, érdemei elismerése, hálaája s szeretete jeléül arcképét megörökíti s a nagy idők jeleseinek arckép sorába helyezi el.

Ez elhatározásának rendszerint három mozzanata van; a bevett gyakorlat; az érdemek elismerése; s a személy iránti tisztelet és szeretet.

A mai napnak azonban különös nagy jelentősége van azért, mert midőn vmegyénk utóbbi félszázados történetének egyik legkiválóbb fiát, egy negyed századon át volt alispánunkat, jelenlegi főispánunkat ünnepeljük s képmását nagyjaink sorába iktatjuk, ennek alapját nem a bevett gyakorlat, de kizárólag a legnemesebb, legértékesebb lelki mozzanatok: a szeretet, ragaszkodás és a szerzett érdemek elismerése képezik.

Hogy pedig törvényhatóságunkat kizárólag ezek a nagybecsű, az elismerő szív mélyéből fakadó érzések vezetik, legjobban bizonyítja az, hogy a közéletben még tényleg szereplő alakját ünnepeljük ma s nem vártuk be, hogy a történelmi idő kristályosító levegője vonja be alakját s világitja meg egyéniségét. Nem kellett ezt bevárunk azért, mert 70 évet meghaladó élete, közel félszázados közpályája, a legtisztább forrás eredete s működése volt, mely mindenkor a törvény és igazság medrében haladt, melyet mindenkor a tisztesség, becsület és a közérdek irányított; s a közjóval ellentétes jogosulatlan érdekek és törekvések támogatása meg nem zavart soha sem. Ezért nem kellett nekünk arcképének megfestésével a történelem idejét bevárunk, ezért ünnepeljük már ma!

Magyarország legfontosabb közgazdasági és kultur intézményeinek megvalósítása az utolsó 50 év történelméhez fűződnek — ez időszak alatt azonban nem csak hazánk egészben, de általában a vmegyék, különösen pedig Gömörvm.

A növény bizton követi ösztönét. Nem kérdi a földben vájkáló féregtől miképp kelljen növekednie? Bizony teneked sem kell azt tudakolnod bárkitől is, mert nincs halandó a föld kerekén, még a legtapasztaltabb és legtudósabb sem a ki milliomod részét is tudná annak, a mit a te belső ösztönöd, vagyis — valódi éned természetesen csak önmagadat illetőleg — neked megmondani képes. Tanácskozzál ezen benső éneddel — bizzál benne feltétlenül — s nem fogsz csalódní soha sem.

A növény felülről nyeri táplálékát. A talaj csak gyökérezetét tartja lerögzítve — s arra való, hogy a nedvességet belé szívárogtassa gyökerei útján. De felülről kapja a napsugár világosságát és melegét — felülről hull reá az eső éltető permetege. A nap melege és világossága, az eső s a levegő adják táplálékát a növénynek.

Lakhelyed táján talán tulságosan kövér, gazdag, termékeny a talaj s körül szór minden képzelhető földi jóval bőségesen, annyira, hogy lelki világodat, eszményeidet is már már feledni kezded a földi szorgalmatosság és jólét miatt? Mentsen Isten ettől! Hiszen azon esetben lelked elfonnyadna, — tested nehézkessé, tunyává lenne — miért is a legnagyobb jólétben se feledd, hogy lelki világodra az éltető erő és áldás megtartó tápláléka csak felülről harmatozhatik!

A növény csak virágzásakor illatozik teljesen, s a legsivárabb szár is gyönyörű virággal van borítva a maga idején!

létesítette és valósította meg azokat a közgazdasági, kulturális és közjogi intézményeit, melyek modern fejlődésének és haladásának alap feltételeit képezik s e hosszú időszak alatt a vármegye fejlődésének és haladásának minden e tényezője az ünnepektől kezdve a munkásságával, legnagyobb részt kezdeményezésével elválaszthatatlan szoros kapcsolatban áll. — Köztudomású tények ezek azonban, melyeket egyenként külön-külön azért sem kell felsorolnom, miután ezek már a jövő történelmének keretébe esnek.

Kiváló nagyok azonban az ünnepektől működésével kapcsolatos azok az érdemei, melyek a terem falához fűződnek, mert a tanácskozás során, előrelátó bölcs belátásával, tárgyilagos igazságérzetével a közérdekű kérdések tárgyalása alkalmával elkerülhetetlen ellentétes nézetek és vitaközlések hevében és izzó levegőjében is mindenkor megtalálta a helyes, a közérdek irányító tonalát.

Egyéniségének, közvetlenségének s mindenkor megőrzött higgadságának, széles látkörének s ismereteinek köszönhető, hogy e vármegye adminisztrációja közismerten az országban a legkiválóbbak egyike s e vármegyében sohasem érvényesült más, mint a törvény, igazság és közérdek.

Ezért örököztük meg ezen képpel már most érdemeit, ezért festettük meg volt alispánunk, jelenlegi főispánunk minaji *Bornemisza* László arcképét.

En azonban *Tek. Megyebizottsági Közgyűlés* nem az ünnepektől remek művészettel megfestett arcképéhez, de az élőhöz fordulok. Bár bírnék az ékes szóolás képességével, hogy a szív megtelt érzelmei ajkamon át meglelnék az utat! E leleplezett kép Méltóságos uram egy hosszú munkás, tevékeny életen át szerzett érdemeit jelképezi, de a legbecsesebbet, a legértékesebbet: szeretetünket, ragaszkodásunkat, nagyrabecsülésünket itt viseljük és őrizzük meg szívünkben örökké. Fogadját Méltóságod ez érzelmeink nyilvánítását szívesen s kérjük a Mindenhatót, hogy engedje meg, miszerint közéletünkben ép erővel, egészséggel, teljes frissességgel még sokáig vehessen részt!

A beszéd végső szavainál lehullott a lepel és előttünk állott a megszólalásig hű kép, melyben *Vastagh* György országos hírv festőművész kiváló ecsettel örököztette meg egy hosszú, becsületos, közszolgálatban eltöltött érdemes férfiú nemes alakját.

A beszéd óriási hatást keltett. Zugó éljenzéssel, frenetikus tapssal és meleg kézzsoritással üdvözlötték úgy az ünnepeket, valamint az ünnepi szónok vármegyei főjegyzőt.

Ne ítélj senkit embertársaid közül (önmagadat sem!) mostani állapota és helyzete szerint! Eljő az idő teljessége mindenkire, a midőn tökéletlenségeit levetkezi megáról s Isten benne lakozó lelkének megnyilvánításától mint a növény virágzása idején oly ékes lesz.

A növénynek csak egyetlen létezelja van, hogy kifejlődjék a lehető legtökéletesebben. A szerény ibolya tán csodálja a pompázó pipacsot, de nem irigykedik a szépségére, s meg nem szűnik csodálkozása miatt édesen illatozni. — Kérve-kérlek, tanuljunk tőle! — Kinek-kinek megadta Isten a maga adományát, fejlesszük azt ki minél tökéletesebbé, s tevéen kötelességünket, hagyjunk mindenkit békében a maga helyén nyugodtan élni.

A világ óriási nagy termőföld, melyen természet szerint mozoghat, terjeszkedhet, s természet szerint gyűjtheted és élvezheted az életfenntartásodra szükséges tápláló anyagokat, s az egész világmindenség feltétlenül arra való, hogy benne és általa szellemi látóköriünket gazdagítsuk, lelkileg növekedjünk; az igazság napja világánál; a reménység szellőjétől s a szeretet harmatától felüdítgetve kifejlődjünk, míg eljő elválásunk végső órája, lelkünk felszabadul, kiröppen a testből, mely ideiglenes hajléka volt, s áldást lehel övéire s az utódságra a halhatatlanság, békesség és boldogság égi honából.

L. J.

Az ünnepi szónoklat elhangzása után *Bornemisza* László főispán emelkedett szólásra és általános mély csend közepette, a remek szónoklat és sikerült kép hatása alatt könnyekig megindult főispánunk: a hála érzetétől elfogult szíve melegével fejezi ki legőszintébb köszönetét, az irányában, a jóindulatnak bensőségteljes megnyilatkozásáért. Ugymond: úgy tekint e megnyilatkozást és a vármegye kegyes határozatának végrehajtását, mint 24 évi alispáni tiszti szolgálatának mindenekfelett megtisztelő és reá nézve mindennél becsebb jutalmát és elismerését. Legőszintébb köszönetét fejezi ki dr. *Fornet* Gyula főjegyzőnek ünnepi szónoklatában személyét és hivatalbeli munkásságát érdemen felül tüntető jeles szavaiért.

A végzet rendelkezése szerint az ember földi élete és munkaképessége az évek korlátolt számához van kötve s így tudja azt, hogy neki is le kell lépni a tevékeny munkásság teréről. Az arczkép azonban itt marad a teremben s őszintén kívánja, hogy tekintete buzdítólag hasson a következő nemzedékre is, hogy ezt az áldott vármegyét oly igazán szeresse, mint ő ezt ezt igaz lelkéből tette: hogy alkotmányos jogait oly hiven megőrizze, köz javát, közügyeit oly becsületes munkássággal ápolja, mint ő ezt hivatalos munkássága egész ideje alatt elérni törekedett.

A hála érzetétől pedig áthatva kijelenti, hogy a vármegyének közügyeit ezentul is azon az uton haladva, mint eddig, hűséggel és önzetlennel kívánja szolgálni s köszönetét kifejezve, magát továbbra is a közgyűlés figyelmébe és meleg, barátságos hajlamába ajánlja.

A zugó éljen és taps lecsillapulta után báró *Hámos* László nyug. főispán indítványozta, hogy mindkét beszéd jegyzőkönyvben örökíttessék meg. Továbbá a szónokló vármegyei főjegyzőnek azért a remek beszédeért, melyben a megye közönségének érzelmeit tolmácsolta és a festőművészek jkvi köszönet szavaztassék. Br. *Hámos* indítványa egyhangulag és lelkesedéssel lett elfogadva.

Főispán ezután a tárgysorozatban felsorolt sorrend szerű tárgyalására kérte fel a közgyűlést s első sorban az alispáni jelentésre irányította a megyebizottság figyelmét.

A mennyiben az alispáni jelentés ugy a megyei Hivatalos Lapban, valamint a vármegye közlönyében a „Gömör Kishont”-ban már közölve lett, s azt mindenkinek módjában volt olvasni: ebből az indokból a jelentés felolvasását a közönség nem kívánta.

Dr. *Veress* Samu, a rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium igazgatója azonban engedelmet kért, nem mint a vármegye közönségének tolmácsa, de mint magán ember, ki a viszonyoknak és eseményeknek megfigyelője, hogy pár szóban arról a kiváló egyénről, ki 50 éven át e vármegyét szolgálta, s midőn a közélet mezejéről vissza óhajt vonulni, az alispáni jelentés eltöltött közéleti munkásságát méltatja, erről a kiváló férfuról hanvai *Hanvay* Zoltán megyebizottsági tagról megemlékezessék.

Rövid, de tartalmas és találó szavakban méltatja *Hanvay* Zoltán érdemeit, ki irodalmilag is kitűnt és a megye bizonyos büszkeséggel valthatja fiának, indítványozza, hogy midőn ezen férfi hanvai remeteségébe végleg visszavonul, érdemei a vármegye közgyűlési jegyzőkönyvében örökíttessék meg. Indítványa egyhangulag meleg elfogadásra talált.

Ezután került napirendre a verseczi átirat és arra az állandó választmányának a javaslata. Mielőtt azonban az átirat és javaslat felolvasott volna, a főispán emelkedett szólásra.

A főispán felszólalásában hivatkozott arra, hogy mindenkor és minden törekvése arra irányult, hogy az ügyek a vármegye termében békés elintézésben részesüljenek. Most is, midőn ez országos hírű átirat került a vármegye asztalára, arra törekszik. Minthogy pedig sok be-

széd előzte meg e szóban forgó átirat tárgyalását, az igazság érdekében kénytelen kijelenteni, hogy e felett senkivel sem paktált, sem annak megszavazására senkit fel nem kért. Az igaz, hogy épen a 12-ik órában, midőn a véleményeltérések következtében nagyobb hullámvástól lehetett tartani, a béke kedvéért egy javaslatot szerkesztett és terjesztett be az állandó választmányhoz, mely javaslatot az állandó választmány elfogadott és terjesztett a mai közgyűlés elé. Nem kívánja egy törvényhatósági bizottsági tagnak sem törvényben biztosított autonómikus jogát korlátozni, de erre a javaslat megszerkesztésére és beterjesztésére, a többségnek a parlamentben, a rend helyreállítására óhajtott kívánsága és a vármegye békéje irányította.

Ez után, mivel kívánták, hogy a verseczi átirat felolvastassék, azt dr. *Fornet* főjegyző olvasta fel, valamint erre az állandó választmány javaslatát is, mely a következő:

„Gömör és Kishontvármegye közönsége csatlakozva a felolvasott átiratokhoz, az országgyűlés képviselőházában most tolyamatban lévő technikai obstrukciót helyteleníti és hazafiai alkotmányos érzületétől és törvény tiszteletétől áthatva óhajtja és kívánja, hogy az országgyűlési képviselőház bölcsessége találjon alkalmas törvényes módot megakadályozott munkaképességének helyreállítására és jövőbeni biztosítására.

Ezen határozatának megfelelőleg az országgyűlés képviselőházát szükséges intézkedésre nézve feliratilag felkérni határozza.”

Felolvasás után elsőnek *Szentiványi* Árpád orsz. gyűl. képviselő emelkedett szólásra az ellenzék részéről. Felszólalásában kijelenti, hogy az állandó választmányban elhangzott hosszas vitát nem akarja megismételni, azért, mert ezzel a közgyűlési terembe a politikai harcot vinné be. A javaslat érdemébe sem kíván belebocsájtani, pártállásánál fogva azonban kijelenti, hogy azt a maga részéről el nem fogadhatja. Belényugszik a közgyűlés határozatába, ha az ugy lesz meghozva és kimondva, hogy többséggel fogadtatik el.

Báró *Hámos* László azt indítványozza, hogy egyszerűen minden megjegyzés nélkül fogadja el a közgyűlés a javaslatot. Ezzel szemben *Szentiványi* József szintén a többséggel való elfogadás mellett érvel.

Hevessy Bertalan azt hangoztatja, hogy az állandó választmány már eléggé megvitatta e kérdést minden oldalról, s nem tartaná a béke kedvéért szerencsés körülménynek, ha éppen akkor, mikor a főispán képét leplezi le a vármegye, akkor az ő javaslata felett nagy és éles vita provokálnék.

Putnoky Mór országgyűl. képviselő kijelenti, hogy az állandó választmányban történt beható tárgyalás után a nagyobb vitát a maga részéről is feleslegesnek tartja. Pártállásánál fogva azonban a javaslatot nem fogadhatja el.

Kubinyi Géza országgyűlési képviselő kér ezután szót. Felszólalását azzal kezdi, hogy az volt a szándéka, miszerint az enyhének talált állandó vál. javaslatot nem fogadja el, mégis a főispán iránti tiszteletből azt elfogadja, de csak azzal a föltétel mellett, ha erre szavazás fog elrendeltetni.

Főispán ezen kérelem folytán elrendeli a névszerinti szavazást.

A névszerinti szavazás eredménye szerint az állandó választmány javaslatának elfogadása mellett „igen”-nel 101 megyebizottsági tag; „nem”-mel pedig 26 megyebizottsági tag szavazott. Így tehát 75 szótöbbséggel a megyegyűlés csatlakozott a verseczi átirat szelleméhez és abban foglalt kérelemhez.

A szavazás eredményének kihirdetése után, a főispán pár szívből fakadó szép szóban ki-

vánta, hogy ezen szavazás eredménye a haragnak még csak árnyékát se hagyja maga után.

A vármegyei közgyűlés a tárgysorozat felsorolt pontjai szerint folytatván tárgyalását, a számvevőség által bemutatott 1912-ik évre szóló költségvetési tervezetét elfogadja és megállapítja.

Majd névszerinti szavazással 2 $\frac{1}{2}$ %-os pótdadót szavaz meg a szabadrendelkezési alapra, 1 $\frac{1}{2}$ %-os pótdadót pedig a községi és körjegyzői nyugdíjra.

Megállapítja továbbá a jövő évre a megyebizottsági tagok névjegyzékét.

A rimaszombati esküdtszékhez az 1912-ik év tartamára a 12 bizalmi férfit megválasztja.

Az árvaszéki kiadói állás szervezésének engedélyezéséért felir a belügyminiszterhez és azt költségvetésébe felveszi.

Vincze Gusztáv volt járási irnok özvegyének és 3 kiskoru gyermekének a közgyűlés évi 200 korona kegydíjat szavazott meg.

Rozsnyó r. t. város képviselőtestületének, az árvapénzeknek pénzügyintézetben való elhelyezése tárgyában hozott határozatát *Balás* püspök társai és *Feymann* László képviselőtestületi tagok felebbezése folytán a közgyűlés megsemmisítette, mert a mellett érdekelt igazgatósági tagok is szavaztak.

Csetnek nagyközségnek, az iskolaépítésre Engler Andor vállalkozóval kötött szerződését a közgyűlés jóváhagyta.

Koncz Albert sajlólenkei lakosnak, a kényszeröltés következtében elhullott borjújáért, kárpótlás címén méltányossági szempontból a közgyűlés 70 koronát szavazott meg.

Ugyancsak 400 korona segélyt szavazott meg a közgyűlés özv. *Kovács* Ferenczné rimakokovai lakosnőnek azon címen, hogy nevezett nő a nagy tűzvésznel mindenét elveszítette, csupán rajta lévő ruhája maradt meg. S férje néh. *Kovács* Ferencz 42 éven át volt a nagyközség jegyzője.

Az árvák pénzének a helybeli pénzügyintézeteknél való elhelyezése kérdésében a közgyűlés névszerinti szavazással döntött.

A vármegyei közkórház kibővítése céljából már a nyári közgyűlésen kimondott építkezést a közgyűlés tavaszra halasztotta el s mivel a megtartott versenytárgyalás legolcsóbb ajánlata is magasabb a költségvetésnél, a közgyűlést, az alispánt újabb versenytárgyalás kiírására hívta fel.

Tamas János jolsvai városi állatorvos és özv. *Vregyik* Gusztávné újantálvölgyi üveggyári bába okleveleit, a közgyűlés kihirdette.

Rimaszombat és *Nagyrocze* r. t. városoknak az államsegélyből, a városi tisztviselők részére megszavazott segély tárgyában kelt határozatait, a közgyűlés jóváhagyta és a felebbezési határidő letelte után a belügyminiszterhez felterjesztetni rendelte el. Mig *Rozsnyó* r. t. városnak e tárgyban kelt határozatát csak elvi jóváhagyásban részesítette s pótlás végett vissza küldötte.

A közgyűlés a vármegyei hordójelző állomást Rimaszombat székhelylyel szervezni és felállítani rendelte el.

A közgyűlés Rozsnyón zálogház létesítését engedélyezte.

A rimaszombati üresen lévő m. kir. állami állatorvosi helynek betöltése iránt, a közgyűlés felir az illető miniszteriumhoz és az állatorvos hatásköre alá ké. i kapcsolni a dusai, osgyáni, nagyszuhai és rimaszombati körjegyzőségek községeit.

A közgyűlés Borsod-, Gömör- és Hevesvármegyéek jegyzői egyesület egri tápintézetének javára 2000 koronás alapítványt tett.

Vigh Bertalan festőnövendék részére 200 korona tanulmányi segélyt szavazott meg.

Dr. *Gludovác* Károly putnoki járásorvost, tanulmányainak Budapesten leendő kibővítése céljából szintén segítyez.

A vármegyei díjnokoknak 100—100 korona drágasági pótlékot szavazott meg, ellenben a többi vármegyei tisztviselőket és irnokokat nem áll módjában segítyezni.

A vármegyei községi- és körjegyzői egyesületnek kezdeményezésére és javaslatára, a közgyűlés felír a cselédadó törlése és az elhagyott gyermekekre vonatkozó törvény megváltoztatása iránt.

Rimaszombat r. t. városnak a csatorna művek létesítése tárgyában hozott határozatát a közgyűlés jóváhagyja.

Ezenkívül számos községi érdekű képviselőtestületi határozatot és szabályrendeletet hagyott jóvá a közgyűlés.

A közgyűlés csak 13-án, a délutáni órákban ért véget a főispán éltetésével.

A siketnémák nevelésére.

A jolsvai Cházár András-féle intézet, a mely különösen megyénkbeli siketnémák nevelésével foglalkozik, az alábbi fölhívást küldötte szét és szerkesztőségünkhöz is beküldötte, a melyet a nemes cél érdekében olvasóinknak szíves figyelmébe melegen ajánlunk:

A mult század első éveiben történt, hogy jólétszi Cházár András, az akkori idők egyik legkiválóbb műveltségű fiérfa, felhívta kortársainak figyelmét a szerencsétlen siketnémákra.

Minthogy abban az időben a társadalomnak e sorssujtott gyermekei oktatásban nem részesülhettek s a köz kárára és veszélyeztetésére kenyeret adó ismeret s foglalkozás elsajátítása nélkül nőttek fel, a nagy emberbarát számukra nevelőintézet létesítését sürgette.

Ragyogó elmével megírt s mélységes szeretetet sugárzó felhívása, melyet a nemzethez intézett, a siketnémák első hazai intézetének, a váci kir. országos intézetnek vetette meg az alapját, melynek keletkezése s ezzel a magyar siketnémaoktatás megteremtése Cházár András apostoli buzgólkodásának köszönhető.

Hogy mily nagy volt hazánk e történeti nagy alakjának az első siketnémaintézet létesítésével szerzett érdeme, kitetszik abból, hogy csaknem egy teljes századon át ez az egyetlen intézet hirdette magyar földön a siketnémák oktathatóságát, melynek falai között azonban halláshiányban szenvedő fogyatékosaink nagy tömegének csak elenyészően csekély hányada, jelentéktelen töredéke találhatott meleg otthonra s nevelődhett keresetképes, hasznos polgárrá.

És a kiváló férfa gazdag érdeméről a késő utókor már-már meglepedkezett, neve, emléke a feledés biztos veszélyének volt kitéve, amidőn tíz évvel ezelőtt Jolsva r. t. város közönsége vállalta a feladatot, hogy Cházár András emléket megóvja a végenyészettől. A város közönsége nem állított szobrot a haza nagy fiának, ércbe nem öntötte, márványba se vésette történeti nagy alakját, hanem nemes szívéhez, fenkölt gondolkodásához illőbb formában rötta le a hála és kegyelet adóját: hajlékot emelt a siketnémák s azt a nagy emberbarátról nevezte el.*

A siketnémák Cházár András áll. s. jolsvai intézete immár tíz év óta áll fenn s ezen idő alatt a „természet árvái” közül sokaknak nyitotta szólásra néma ajkait, sokak lelkében gyujtotta lánggra a világosság szövétnékét, plántálta bele a vallásosságot, ébresztette fel a haza s felebaráti szeretetet s számosat nevelt munkát kedvelő, értékes emberré.

És ez az intézet kulturális s emberbaráti feladatának teljesítésénél a társadalom támogatására van utalva, mert tanulói ellátási szükségletének fedezésére alappal nem bír, növendékeit a nap-nap után befolyó kegyes adományokból látja el.

Nehéz küzdelmet fejt ki az intézet, hogy védenczeinek a mindennapi kenyeret megszerez-

* Az intézet a vall. és közokt.-ügyi m. kir. miniszter urnak 11158—904. sz. rendelete szerint első orban a Gömör-Kishont-, továbbá Abauj-Torna-, Sáros- és Szepesvármegye területén található siketnémák képzéshelyéül szolgál.

hesse; súlyos helyzetének elviselésében a jók s nemesszívűek osztatlan szeretete ad enyhületet, nyujt vigaszt a jövőre s reményt arra nézve, hogy istenes czélu törekvéseihez a társadalom segítö kezére mindenkor bizvást számot tarthat.

Teljes Czimedhez, mint társadalmunk humanus érzéséről s nemes gondolkodásáról közismert, kiváló tagjához tiszteletteljes bizalommal fordulunk s hazafias kegyelettel kérjük, vegye szívére a legszentebb czél szolgálatában álló intézetünk ügyét s növendékeink eltartási költségeihez kegyesen hozzájárulván, az adakozásra rokonai, barátai és ismerősei köréből is minél többeket megnyerni sziveskedjék.

Intézetünk szervezete szerint a 200 koronát kitevő adomány alapítványként kezeltek; 6000 koronával egy alapítványi hely létesíthető, melynek betöltésénél a kijelölés joga a kegyes alapítványtevőt illeti. Kisebb adományokat is hálás köszönettel fogadunk, nyugtatunk és nyilvántartunk s csak filléreket kérünk, hogy Cházár András nagy szelleméhez s gazdag érdemeihez képest intézetünket felvirágoztathassuk s minél többeket adhassunk vissza emberi rendeltetésüknek azon szerencsétlen honfitársaink sorából, kik kiképeztetés nélkül embertársaikat s községeiket nehéz teherrel sújtó koldusok.

Az adományokat intézetünk czimére kérjük küldeni. A befolyó összegeket az intézet évvégi értesítőjében közzé tesszük.

Jolsva, 1911. október hó.

Hazafias üdvözléttel az intézet felügyelőbizottsága nevében:

Basilidesz Gusztáv polgármester,
a fe. ügyelő-bizottság elnöke.
Markovics Árpád,
az intézet igazgatója.

Agarász-versenyek.

(Okt. 7., 8. 9.)

E verőfényes őszi szép napokon, mikor a tél köntösébe bujni készülő nagy természetet még a nap sugarai aranyozzák és melengetik, hogy a dermesztő áomra előkészítsék, a régi megyei gentry házi papjának: *Lengyel* Lászlónak, annak a puritán tiszta lelkü és jószívű ref. lelkésznek tisztos alakja jelenik meg előttem, ki minden évben az agarászversenyek alkalmával is úgy, mint egy családi házi ünneplélynél pendítette meg lantját és szedte strófákba a vármegye szépségeit, a deli lovasokat és énekelte meg a megyei agarász-versenyek egész lefolyását.

Az ő lantja már elnémult s megdicsőült lelke egy szép kifogástalan élet után, a jószívű *Bornemisza* István vendégszerető házigazdájának lelkével egyesülve a tulvilágon lebeg s tekint le reánk és figyel, vajjon mi, kik itt maradtunk, miképen sáfárkodunk e földön és miképen töltjük be a hit és az ebből fakadó felebaráti szeretetből eredő földi kötelességeket.

Bizony ha figyelem és mérlegelem a viszonyokat s a történetek és események folyásából szűröm le véleményemet, elmondhatom, hogy sok tekintetben nem úgy van már, mint régen volt.

Más idők járnak már, még a szelek is másfelül fujnak, mely az embereket könnyen hajlitja; de azért megnyugtathatom telettünk örökös szellemüket, hogy vármegyénk még erősen tartja magát régi jellegében; vezérlo férfaink még ma is erősen ragaszkodnak ősi vallásosságukhoz és hazafias alkotmányszeretetükhöz; az elpusztult nemesi kuriák, ha kénytelenek is gazdát cserélni, az új lakók kik bevándoroltak többnyire olyanok, kik sietnek hozzánk alkalmazkodni.

A haladás és a magyar becsületes rüghöz ragaszkodó szellemet és irányzatot tehát, hiába igyekszik az eszközökben nem válogató kapzsi üzérkedő szellem legyőzni. A végrehajtó dob pergése hamar elnémul és az új gazda, vagy ismeretlenül tovább áll és nem dicsékedhetik azzal, hogy csak egy perczig is gömöri gentry volt, vagy pedig hozzánk simul.

Erre vagy születni kell, vagy pedig arra érdemessé lenni, mert a pénz nálunk — dicsérettel legyen mondva — az új birtokost még nem teszi gentryvé, csak pénzes emberré, kinek a piacon sulya lehet, de a gentry-szobákban és a verseny-síkon még csak tisztos távolból néma szemlélő lehet.

Nem keseritem tehát az ő, de nem keseritem néh. *Fáy* Barnabás és *Farkas* Ábrahám-nak, e két nemes kurucz vezérnek — kik még 15 évvel ezelőtt is együtt lovagoltak velünk a dobrai fensíkon — lelkeit.

Mindannyian nyugodtan pihenhetnek a tulvilágon és gyönyörrel tekinthetnek le az itthagyt ivadékokra, mert még él közöttünk e parányi és nagyon védett földterületen az az igazság: hogy sasok, csak sast nemzenek!

Nem tört le még a gömöri gentry jellegéből egy parányi sem, mely őket sirjukban nyugtalaníthatná és keseríthetné; nem ütött még e vármegyén gyógyíthatlan sebet semmiféle törekvés és próbálkozás. Ha történtek is némi személyi változások, Gömör még ma is: a régi Gömör.

Ha a végtelen magas menyből, hová lelküknek vallási meggyőződésünk szerint jutni kellett, a lefolyt agarász-verseny alkalmával a dobrai fensíkra letekintettek, csak öröm sugározhatott lelkükből, melynek éltető és a jövőre termelő melegségét a nap sugaraiban és a bájos hölgyek rózsás arczában élvezhették a délczeg lovasok.

Néh. *Ragályi* Kálmán, a híres gyepvezér lovagolt ma is elől és az ő szelleme vezette tuskén-bokron keresztül a száguldó lovas csapatot.

A nyulak gárdája is a régi erős anyagból került ki. Az agarak pedig, bár angol vérrel vannak keresztezve, még mindig a *Hámos* Aladár híres „Szarvas” agarának méltó ivadéka.

Néh. *Rácz* Jancsi és *Palócz* Kálmán nótái éledtek fel ma is a lakomán *Oláh* Gyula hegedűjében.

Csak egy új panaszos hang vegyült belé az ősi magyar vendégségbe, hogy a régi *Rózsa* vendéglő gazdát és czimert cserélt, hol most már erősen üzleti érdek vezet és az előkelő nagyközönség rangjának nem megfelelő ellátásban részesült.

Most pedig a történeti hűség szerint következék a verseny lefolyása:

A versenyre 24 agar lett nevezve és az összevetés az alábbi eredménnyel záródott:

1 <i>Báró Hámos Antal</i> : tk. th. k.	
<i>Undok</i> ap. Utas-Többsincs II.	Undok
2 <i>Farkas Balázs</i> : vsz. <i>Géza</i> ap.	
<i>Szellő</i> nk. <i>Géza</i> nk.	
3 <i>Darvas Pál</i> : fh. cz. sz. <i>Kaczér</i> II. ap. Imp. Joyous Gentleman-Takaros	Kaczér II.
4 <i>Gencsy Ferencz</i> : fh. h. sz. <i>Oda</i> can ap. Utas-Oktondi.	
5 <i>Lebach Gyula</i> : h. sz. <i>Retek Rézi</i> ap. Norman-Rézi.	Retek Rézi
6 <i>Darvas Pál</i> : h. k. <i>Habakuk</i> ap. Imp. Joyous Gentleman-Rézi.	
7 <i>Szontagh Zoltán</i> : fh. k. <i>Putyu</i> ap. Utas-Többsincs II.	Putyu
8 <i>Kallay Emil</i> : th. fh. sz. <i>Szerajin</i> ap. Játék-Szarka II.	
9 <i>Farkas Géza</i> : száz. fh. sz. <i>Kis Holló</i> ap. Fagyos Holló nk.	Kis Holló
10 <i>Kallay Emil</i> : fh. sz. <i>Éjtél</i> ap. Szikra-Vielliechen.	
11 <i>Gencsy Ferencz</i> : th. h. sz. <i>Villogó</i> ap. Utas-Vihar III.	Villogó
12 <i>Lebach Gyula</i> : cz. sz. <i>Kakadu</i> ap. Czedula-Pityke V.	
13 <i>Farkas Balázs</i> : v. k. <i>Aladár</i> ap. Szellő nk. <i>Géza</i> nk.	Kakuk
14 <i>Lebach Gyula</i> : cz. sz. <i>Kakuk</i> II. ap. Czedula-Pityke V.	
15 <i>Fáy Antal</i> : cz. sz. <i>Caracalla</i> ap. Imp. Joyous Gentleman-Takaros.	Caracalla
16 <i>Piliszy Nándor</i> : fh. sz. <i>Piki</i> ap. Norman-Rézi.	
17 <i>Lebach Gyula</i> : v. k. <i>Róka Rudi</i> ap. Norman-Rézi	Róka Rudi
18 <i>Gencsy Ferencz</i> : fh. k. <i>Utazó</i> ap. Utas-Oktondi.	
19 <i>Fáy Antal</i> : fh. cz. sz. <i>Krino</i> lin ap. Imp. Joyous Gentleman-Takaros.	Borostyán
20 <i>Baghy szövetség</i> : zs. sz. <i>Borostyán</i> ap. Imp. Free to Fight-Czifra II.	

- 21 *Baghy szövetség*: v. sz. Borongó ap. Free to Fight-Czifra II
 22 *Baghy szövetség*: th. fk. sz. Baboskendő ap. Imp. Joyous Gentleman-Babos. Borongó
 23 Ifj. Szatmáry *Király Pál*: cz. k. Sódar ap. Imp. Free to Fight-Salló. Szalka
 24 *Br. Hámos Antal*: zs. sz. Szalka ap. Utas-Szarka II. Szalka

II. Összevetés.

1 Undok	} Kaczér	7 Kakuk	} Caracalla
2 Kaczér		8 Caracalla	
3 Retek Rézi	} Putyu	9 Róka Rudi	} Borostyán
4 Putyu		10 Borostyán	
5 Kis Holló	} Kis Holló	11 Borongó	} Szalka
6 Villogó		12 Szalka	

III. Összevetés.

1 Kaczér	} Putyu	3 Kis Holló	} Caracalla
2 Putyu		4 Caracalla	
5 Borostyán	} Borostyán	6 Szalka	

IV. Összevetés.

1 Putyu	} Caracalla	3 Borostyán
2 Caracalla		4 Erővesztő

Döntőfutam.

1 Caracalla	} Caracalla
2 Borostyán	

A versenyből tehát elsőnek Fáy Antal „Caracalla” nevű agara került ki és vitte el a földművelésügyi minisztérium által adományozott értékes és szép díjat; a második díjat pedig: Baghy Béla „Borostyán” nevű agarával nyerte.

A vesény pool-ján a Baghy-szövetség Borongó-Baboskendő összesorolt pár agara kelt el a legdrágábban. A két agar árverési ára 201 korona volt. Másodsorban Kállay Emil Szerafin-ja és a Baghy-szövetség Borostyánja voltak élénk vetélykeds tárgyai. Mindkét agar győzelmi esélyeért 60—60 koronát fizetett a vevő. A poolban összesen 662 korona gyűlt össze.

A versenyt Putnok Mór orsz. gyűl. képviselő egyesületi elnök nagy szakértelemmel irányította, a bírói tisztet Farkas Géza honvéd huszár százados végezte teljes szakértelemmel és Gundelfingen József az egyesület titkára kiváló tevékenységet fejtett ki a sikeres rendezés érdekében.

A verseny első napján a „Hungária szálloda” nagytermében vacsora és reggelig tartó fényes táncmulatság volt. A résztvevők névsora: Abonyi Farkas Matild, dr. Dorgó Gáborné, Farkas Gézané, Gundelfingen Józsefné, Gundelfingen Elemérné, Gundelfingen-Máriássy Irén, Gundelfingen Marsuka, Hegyessy Sándorné, Hegyessy Szandi, Horváth Józsefné, Horváth Ilonka, lovag Keisler Gusztávné, Keisler Agla és Mara, özv. Kinczig Ferenczné, Kubinyi Izuka, Lukács Gézané, Lukács Margit, Molnár Józsefné, Molnár Gizi, Putnok Mórné, özv. Ragályi Gézané, dr. Soldos Béláné, Stefány Ervinné, Szakall Andrásné, Szakall Etta, Szeifert Antalné, Szeifert Aliz, Szentmiklóssy Kálmánné, Zombory Gézané, továbbá Baghy Béla, ifju Bánó Iván, Bornemisza Elemér, Darvas Pál, dr. Dorgó Gábor, Farkas Balázs, Farkas Géza, Farkas Zoltán, Fáy Antal, Fáy Barna, Gundelfingen Elemér, Gundelfingen József, Hámos Aladár, br. Hámos Antal, br. Hámos László, Hegyessy István, Horváth József, Jármy János, Janssen Pál, Kállay Emil, lovag Keisler Gusztáv, Kubinyi László, Lebach Gyula, Lukács Géza, Mariássy Gyula, Mattyasovszky Kálmán, dr. Molnár József, dr. Mészöly István, Pilissy Nándor, Putnok Mór, Sigmund József, Soldos Árpád, dr. Soldos Béla, Elemér és Kálmán, Stefány Ervin, Szakall Andor, Szeifert Antal, Szentiványi Árpád, Szentmiklóssy Kálmán és Zoltán, Szelezky Dénes és Zoltán, Szontagh Zoltán, Zombory Géza. *Egy jelen volt.*

Szeljegyzetek.

Volnának ma is egynehányan! Tudniillik olyanok, akikben fölülbizsereg az érzés és egyszerre azt érzik, mint Byron, hogy híresek. Föl-

támad ugyanis egy nap. Telve öntudattal és fénytel és körül sugározza őket. S akik önmaguktól ilyenkor nem látnak mást; kiknek fényétől tompul a nap; kik mivel mindent önmagukhoz viszonyítanak, mindent saját nagyságuk miatt kicsinynek látnak; azt mondják, híres embernek érzem magam! Ezek sokan vannak!

Azután jön egy más érzés! Tudniillik annak érzete, a mi nem mindennapi, a mi különös, a mi örjiti a közönséges embereket, a mi egy csók nyomán fakad, a mi lebilincseli a történelmet és nevet kér magának benne: szóval a költői érzés érzése! Egyébként azt akarom mondani, hogy burjánzik a költőknek önérzése! Nem a természetből, hanem magától. Nem rendeltetésből, hanem föltolakodásból. Nem hivatásból, hanem a mellény zsebből. Csakugy mondva; csakugy vágyva, csakugy kéjelegve: Költő leszek, költőnek érzem magam! Ezeknek száma: légió millió!

Ugy mondják, hogy ehhez az érzéshez s ennek a világban érvényt törtető utjához, nem is költői tulajdonságok kellene. Elég például egy sápadt arc, karikás szem, holdvilág és hol flegma, hol meg szemtelenség, amint az alkalom kívánja. Minél jobban hangoskodni és szinte tola-kodóan bizalmaskodni. Adni a bankot, mintha minden más költő és ur bliktri volna, a kit költői fölénnyel te-tu (nem tetü) szerepeltetek beszédemben. Pl. így:

— Ma azt mondtam Sanyinak! (Jaj Istenem, Bródy Sándort Sanyinak mondja! Biztosan költő lehet ez is! Igy gondolkodik a ki hallgatja.) Ja igen, Sanyit kérdeztem . . . Andrist ismered? No, Andrist! Ja persze te így nem tudod, hogy ki az! Garvai Andris. Mondtam neki, hogy „a becstelensben” (szindarab) tul becstelenedel Andris. No de a bagás közönség . . . Tudod mit? Duczi (Kosztolányi Dezső) ma ezt énekelte: „az élet arany trombitáján a bucsuzók dalát fuvom.” No hát! Bolond az a Duczi!

Lám így kell hangoskodni! Ennek az eredménye, hogy a gyáva hallgatagság száj tátva bámulatba esik és hódol a „költőnek”, akinek Bródy Sándor biztos, hogy nem Sanyi és Garvai Endre nem Andris, sem pedig nem Duszi Kosztolányi Dezső!

Van azután még egy újabbkori költői tulajdonság, melyet egy valaki fölfedezése nyomán szintén ide iktatok. Ez a blazirtság. Legmélyebb tekvő alapos megfigyelések alapján ugyanis azt állítja ez a valaki, hogy költői nyomok, képességek föltűnő jele, ha „valakit a villamos elgázol és blazirtan tudja ezt az ember szemlélni.”

A ki erre képes, az költő! Mert a mindennapi ember rohan. A költő áll és szemléli. A hétköznap embere részvételt siet a szerencsétlen áldozat felé. A költőnek fagyos mosoly kékül az ajkain és kompozícióba esik. A tuczat ember mentőket kíván. A költőnek ez csak járulékos eseményhez. S akik látják ezt a kinőtt alakot, azoknak számolni kell, hogy költővel van dolguk s legfeljebb annyit mondhatnak.

— Né, milyen blazirtan néz . . . érdekes! . . . Mindez pedig annyit akar jelenteni, hogy a mai élet terén tengődő költészet azért nélkülözi az igazi tehetségeket és azért nem tud produkálni korszakalkotó műveket, mert az irodalom terén nagy az atyáskodás; másrészt meg, vagy tán ennek az előbbinek folyamánya, hogy a megjelenő költői alkotások külsőségekben utaznak: szóvirágokban, mesterkéltségekkel, az élet maradandó, kiható, nemes tartalma nélkül . . .

Erről azért érdemes írni, mert ez az állapot sok igazi, valódi tehetséget szorit le a napirendről, kiket elnyom a *protekczió* és a lárma, a frázis.

Tessék elhinni . . .

Olvasóinkhoz. E hó elején bátorkodtunk olvasóink egy tekintélyes részét levélben előfizetési hátrálékuk beküldésére tisztelettel felkérni; — ez ideig — sajnos — még alig egy-két helyről kaptunk erre valamit. — Ez uton is bátorkodunk újlag felhívni mindazok figyelmét, kik hátrálékban vannak előfizetéssel, hogy azt e hó végeig okvetlenül beküldeni sziveskedjenek, mivel ellenkező esetben kénytelenek lennünk a lap további küldését beszüntetni.

Rimaszombat, 1911. október 14.

Kiváló tisztelettel

a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala.

Hírek és vegyesek.

Főispánunk ünneplése. A most lefolyt megyebizottsági közgyűlés után *Bornemisza László* főispán fényes ebédet adott, melyen abból az alkalomból, hogy e napon leplezte le a vármegye arczképét, az ebéden jelenlévők lelkes óvácziókban részesítettek. Különösen az ellenzék részéről kapott szép pohárköszöntőket.

Ugyanekkor *Lukács Géza* alispánnál is nagyszámú és előkelő társaság volt hivatalos ebéde.

Személyi hírek. *Szakall Kálmán* cs. és kir. vezérkari százados, *Szakall Vincze* árvaszéki elnök képzett fia, pár napi itteni tartózkodás után Bécsbe távozott, hol e hó folyamán teszi a legfelsőbb képesítő vezérkari törzstiszti vizsgát.

Kormányképviselő. Mint a lapokban olvassuk, a vallás- és közoktatási miniszter *Jurkovichs Emil* besztercebányai tankerületi főigazgatót a folyó iskolai évre is megbízta a rimaszombati egyesült prot. és a roznói ág. h. ev. főgimnáziumoknál az állami felügyeleti jog gyakorlásával.

Jótékony adomány. *Andrássy Dénes* gróf ezer koronát adományozott a rimakokovai ág. h. ev. egyháznak, a mely a tüzvész alkalomával óriási károkat szenvedett.

Előléptetés. A kassai kir. ügyész *Fráter Mór* rimaszombati kir. ügyészségi irnokot ugyanitt irodatisztté nevezte ki.

Esküvő. *Török Béla* nógrádmohányi földbirtokos, f. hó 10-én tartotta egybekelését néhai *Ragályi Gyula* és neje *Török Sári* kedves és bájos leányával: *Tulival*, a borsodmegyei Kelecsényben. Az esküvő figyelemmel, a közelmúltban történt gyászszerepre, csak szűk családi körben folyt le.

Új telekkönyvvezető. A m. kir. igazságügyminiszter *Köt István* vágbesztercei kir. járásbírói telekkönyvvezetőt, a helybeli kir. törvényszék telekkönyvi hatóságához helyezte át.

Az Otthon körből. Az Otthon-kör, a mai estén sikeresnek ígérkező közvacsorát rendez a Hungária-szállodában levő kör helyiségében.

Szüretek. Mindenfelé megkezdődtek a vig szüretelések, melyekre az idő igen kedvező. A múlt héten a putnoki szőlőhegyeken folytak a szüretelések, hol *Széman Endre* prépost plébánosnál volt szép és előkelő társaság.

Tegnap pedig *Mátyás király* szőlőjében, *Szentiványi Árpád* kezdette meg a szüretelést Sajógyömörön. Itt is nagy és előkelő társaság vett részt a szüreten.

Rákóczy képe. A vármegye közönsége f. évi tavaszi közgyűlésén elhatározta, hogy a nagy *Rákóczy* Ferencz fejedelem képét, a vm. közgyűlési terme részére megfesteti. Alispánunk a képet megfestette és az tegnap érkezett meg. A leleplezési ünnepély a téli közgyűlés keretében fog megtartatni nagyobb ünnepséggel, mert a nagy fejedelem megdicsőült alakját és tetteit történeti emlékek fűzik vármegyénkhez.

Véres kardpárbaj Tiszolczon. P. J. kir. vasgyári mérnök és Z. J. máv. forgalmi gyakornok tetteges inzultusból eredő kardpárbajt vívtak f. hó 3-án d. e. 9 órakor a Buck szálloda nagytermében, a mikor is Z. J. máv. forgalmi gyakornok a jobb kéz alsó karján egy 6 czm. hosszú mély vágást kapott. A sebet dr. *Schvarcz Márk* közs. orvos összevarrta és kötötte be. Párbaj után a telek kibékültek és délig a szállodában együtt maradtak.

Egy község átka. Már két év óta két sátor oláh cigány körülbelül 25 taggal sátorozik a tamásfali hidon tul a libalegelőn, Tamásfala főutcájára mellett. Ellopnak ezek mindent, mi a községben lopható és a község nem tud ellenük védekezni, mert a banda rimaszombati illetőségű. Rimaszombat pedig e városi területet jelölte ki részükre, hogy ne a város határában lopjanak, de szem előtt Tamásfalva községét, vagyis és állategészségügyét veszélyeztettessék. Kár, hogy Tamásfalva nincsen abban a szerencsés helyzetben, hogy neki az Erzsébet-terén lenne egy pár öl területe, hová ő cigányait a város díszére szintén letelepítené. Ez nálunk a modern haladás és ez ellen a község hiába folyamodik a városhoz.

Az országos jogászygyűlésen, a mely ma vasárnap folyik le Budapesten, városunkból többen részt vesznek, dr. *Kálniczky Géza* törvénytudományi bíró pedig mint véleményező és előadó szerepel.

Uj ügyvéd. A miskolci ügyvédi kamara közli, hogy dr. *Teichner József* ügyvédet Rimaszombat székhellyel az ügyvédek lajstromába bejegyezték.

A Közművelődési Egyesület választmányára e hó 12-én délután *Fáy Gyula* elnökle alatt gyűlést tartott, melynek egyik fontos tárgya volt a tiszolci magyar kaszinónak kölcsön iránti kérvénye. A tiszolci magyarság ugyanis szerzett magának egy új helyiséget kaszinói célokra s a vételár egy részét a közművelődési egyesülettől kéri kölcsönképen. A közművelődési egyesületnek nem képezi ugyan feladatát kölcsönök nyújtása, de tekintve azt a hazafias missziót, melyet a kaszinó ezen az exponált helyen teljesít, a választmány hajlandónak nyilatkozott a kérelmet teljesíteni s megbizta az elnökséget, hogy a megbeszélte feltételek mellett adja meg a kaszinónak a kért kölcsönösszeget. Az ügyhöz meleg érdeklődéssel szólottak hozzá: *Bornemisza László* főispán, *Hámos László* báró, *Váry János* titkár. Ezek után a gyűlés az elnök élénk életetése mellett véget ért.

Tanulmányi kirándulás. Érdekes kirándulást tett a mult heti szüreti vakációban a helybeli főgimnázium 20 diákja. *Horváth Zoltán* tanár vezetésével átgyalogoltak a pokorágyi hegyen, Pádár és Meleghegy községeken át a balogi vadaskertbe mentek s ott a vadaskert örénél éjjelre megszállva, korán reggel megnézték a balogi várromot, majd a legelésző vadsertés farkakat és a köztük élő dámvadakat. Ezután a meleghegyi szarvaskertbe mentek át, a hol hamarosan sikerült az egész szarvas csordát pihenésük idején megsejmelni. Innen ismét turisták módjára gyalog jöttek haza.

Gyermek előadás. A gömörmezei fehérek egyesület által föntartott nyomorékgyermekek iskolájának vezetősége, folyó hó 20 és 22-én este fél hat órákor gyermek előadást rendez. Belépti díj felnőtteknek 40, gyermekeknek 20 fillér. Az ünnepély sikere érdekében *Illés Ilonka* tanítónő buzgólkodik. A gyermekek két rövid szindarabot fognak előadni, melyet *Traum Péter* n.-rócei plebános irt ez alkalomra. Érdekes, hogy a gyermekek, mint nyomorékok is, milyen örömmel tanulják és próbálják szerepeiket, melyek az ő gondolat és érzelmkörükhöz alkalmazva, bizonyára a részükre kívánatos érdeklődést — melyben nem is kételkedünk — nagyban ki fogják elégíteni.

Szüreti multság. Végre egy hónapi készülődés után kiderült a vasárnap is: örvendhettünk a nap sugarak aranyos sugárkévéinek és ezzel aktuális lett egyszerre a rég tervezett szüreti multság is. — Délután egy óra tájban összegyülekeztek a jelmezes szüretelők a városkert mellett és lassu menetben haladtak a városon végig, a hol a lakosság apraja-nagyja kiállott az utcákra és terekre, kihajolt az ablakokon s az erkélyeken egy olyan díszmenet csodájára, a melyen még nem igen volt városunkban. — Legelőt egy biciklis csapat csinált utat, kitünt *Miskolczy Lajos* szépen díszített biciklijé és egy pár repülőgépet mintázó kerékpár, *Toldi* asztalos ügyes eszméje. Ezután jött az igazi szüreti menet. — Elöl haladt lóháton a nyalka csikós csapat *Farkas Lajos* vezetésével lobogós ingujjban, piros mellényben, a főbb helyeken rázendítve a „Sárga csikó” nótájára, a mely a szüretet is említve, stilszerűen illett az ünnepi menethez. Ezután ökrös szekerek következtek, a melyeken a szüretelő község legénye, lánya ült ünneplő magyar ruhába öltözve; az egyik szekéren ült az előjáróság: az öreg bíró a jegyzővel; az öreg bírót *Szoyka Pál* kereskedő személyesítette, a ki az egész multságnak egyik fő rendezője volt. A kaczkias leánysereg szekere előtt vitték a földszitett ökröt, az ökrösítés jelképét. Hátral egy szekéren a cigánybanda húzta, végül a falu zsidaja jött színes paraplé alatt egy egyfogatun. — A menet lassan haladt a Kossuth-utcán, a piac téren, a Deák Ferenc-utcán, a Tompa-téren s az Andrássy-utcán át az Akasztóhegyre, a honnan festői látványt nyújtott a sok jelmezes alak. — A szőlőkbe érve, csakhamar kezdetét vette a multság *Szoyka Pál* szőlőterületének alsó részén.

Ott volt leveles karókra kötözve a szőlő, szabad lopásnak kitéve, de a kit megcsíptek a esőszök, megfűztették. A cigány sem hiába húzta a talp alá valót, mert az ifjuság csakhamar táncolni kezdett. A táncot csoportfénnyképezés szakította félbe. Közbe mozsárágyuk és karabélyok szóltak fenn a „Nagyhegyen”, mint szüretkor szokás. A fák között hosszú asztalok mellett lózákon ülve, itták a hegy levét. Egy helyen *Vályi Ferenc* szarvashegyi szőlőbíró neje készítette a jó pörköltet nagy edényekben. Este felé annyi nép jött össze, hogy a pörkölt nem is volt elég. Szép holdas éj derült a völgyre, mikor acetylénlámpa és pástortüzek lobogó fénye mellett újra táncra perdültek. Közbe a tüzijáték rakétái sisteregtek, pattogtak s a szép esti multság a késő éjszakába nyult. — A rendezés körül *Szoyka Pál*, *Márkus László*, *Miskolczy Lajos*, *Vályi Ferenc* szereztek nagy érdemeket. — Így látott Rimaszombat szépen sikerült szüreti multságát.

Köszönet. Mindazoknak, kik szeretett *Jenő* fiunk halála fölötti nagy fájdalmunkban részt vettek, bennünket vigasztaltak és temetésén megjelentek, fogadják hálás köszönetünket. Rimaszombat, 1911. okt. 3.

Ibos János és családja.

Tüzoltó multság. A tegnapi tervezett tüzoltó multság, közbejött körülmények folytán f. hó 21-ére halasztott.

A régi Rimaszombat egyszerű háza, a melyek egyes utcákon a maguk eredetiségében feltalálhatók, művészi szénrajzokkal vázolja *Schwalm Nándor* főgimnáziumunk rajztanára. Ezek a rajzok a téli tárlatra készülnek és igen érdekesen tüntetik föl azokat a mindinkább omladozó és eltűnő házikókat, a melyek városunk multjának tisztos emlékeihez tartoznak.

Tisztviselők mozgalmá. Városunk tisztviselői között mozgalom indult meg abban az irányban, hogy miután a vízvezeték bevezetése bizonyos költséggel fogja a háztulajdonosokat terhelni: ennélfogva a háztulajdonosok már most pengetik, hogy a lakbért emelni fogják. A tisztviselőknek is meg kell tehát mozdulni és a kormányt kérni, hogy Rimaszombatot egy lakbérosztálylyal emelje feljebb.

Szüreti vakáció. A rimaszombati főgimnázium a szokásos szüreti vakációt a mult hét közepén adta ki, úgy hogy a szőlőtermő vidéken lakó tanulók október 12—14. napjain résztvehettek a szüreteléseken.

Gyilkossági kísérlet. *Pokornyai Viktor* kályhás mester felsőbalogi lakos, f. hó 7-én egy kétesövű vadászfegyverrel *Pozmán Pál* szinte felsőbalogi lakost, régi haragból kifolyólag, megöltte, a lövés sértett lábát érte, sérülése nem életveszélyes, terhelt letartóztatva.

Bajok az utcán. A vízvezetékkel kapcsolatos árkolási munkálatok serényen folynak utcáinkon, de aggodalommal látjuk, hogy hekenek át föltárva maradnak a mély árkok, a nélkül, hogy oldalt valamiféle korláttal látnák el. Emberrel is történt már ebből kifolyólag szerencsétlenség, egy férfi belezuhant fejjel; azonkívül hallottuk, hogy belerohanó szarvasmarha a lábát törte. Mi lesz majd a vásári forgalom idején, ha a mély árkok akkor is korlát nélkül lesznek utcáinkon?

Vizbefult gyermek. *Schmied Sándor* 2 éves gyermek a f. hó 8-án Nagyszaboson szülői gondatlanság folytán vizbefult, bonczolása f. hó 8-án ejtett meg a rozsnyói kir. járásbírósa által.

Uj üstökös. A mult esztendő sok üstökös után az idénre is jutott egy, a mely föl is tűnt az égen. A mult esztendő este megfigyeltük körülbelül észak felé a gönczölszeker rudja alatt a háztetők magasságán fölül. Este 7 óra tájban elég jól látható volt az üstöke. A régiiek féltek az ilyen égi jelektől, de ma is azt látjuk, hogy ha nem az üstökös is az oka, de a mult esztendőben volt elég árvíz, dögvész, kolera sőt háboru is. Ugy látszik, ezek sokszor egyidőben járnak az üstökösökkel.

Gyermeksikkasztás. *Kalina Mária* Lyukva pusztai lakos f. hó 11-én újszülött fiugyermekeit közvetlen szülés után megfojtotta, a gyermek bonczolása a helybeli közkórház hullaházában f. hó 12-én megejtették, az anya a helybeli közkórházban ápolatik.

Dér, fagy. Október közepe és már sokatlan éjjeli hidegek uralkodnak „vén asszonyok nyarának” idején. A mult héten egypár éjjelen dér és fagy forrázta le a növények leveleit, csak kevés késői növény állja a korán beállott éjjeli fagyokat.

Mozgófényképek. Már a második hete, hogy *Nagy József* „*Olympia*” mozgófényképszínháza itt működik a vásártéren. A beállott hideg idők miatt a mult héten néhány napi szünetet tartott a villamos színház, de tegnap újult erővel megkezdte előadásait. Műsorai változatosak és minden harmadik napon újat mutat be, így most az edényi rablógyilkosságot is színre hozza, azonkívül több szép látványos és humoros képet. A bemutatott képek elég tiszták és nem szemrontók.

A gőzkazánfűtők tanfolyama Miskolcson. A gőzkazánfűtők tanfolyama október hó 16-án nyitattik meg és 6 hétig tart. Ezen tanfolyamon a különféle szerkezetű lokomobil és a stabil gőzkazánok szerkezete és kezelése tanítatik. A tandíj 8 korona, mely a beiratás alkalmával fizetendő. A beiratások a miskolci kereskedelmi és iparkamara helyiségében (Erzsébet-tér 3. szám, földszint) október hó 15-én (vasárnap d. e. fél 11 órától fél 1 óráig tartanak. A tanítás a miskolci m. kir. állami felsőkereskedelmi iskola helyiségében köznapokon este 7 órától 9-ig tart, vasárnap d. e. pedig a tanulók tanulmányi kirándulást tesznek.

Fajtehenek és fajbikák eladása Svájcban. A miskolci Kereskedelmi és Ipar-kamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a simmentáli és friburgi alpesi fajtehenek és fajbikák Zürichben október hó folyamán kerülnek tömeges eladásra. A vásárlás szándékával odautazók forduljanak egyenesen a zürichi cs. és kir. osztrák-magyar főkonzulátushoz.

Szerszámgépezési tanfolyam. A kassai m. kir. áll. felső ipariskolánál folyó hó 23-án szerszámgépezési tanfolyam nyílik meg, mely december hó 22-éig tart. A tanfolyam célja a vas- és fémipar terén működő és más érdeklődőknek alkalmat nyújtani a vas- és fém-esztergályozásnak s gyalugépek, marógépek, csiszológépek és más fém-megmunkáló gépek kezelésének elsajátítására. — A tanfolyam tisztán gyakorlati irányú és a gépek melletti magyarázatokból és gyakorlatokból áll. — Ezen oktatásban részt vehetnek lakatosok, fém-esztergályosok, rézöntők, kovácsok és általában a fémek megmunkálásával foglalkozó iparossegédek vagy mesterek és gépezők. — Az oktatás este 7 és 9 óra között megy végbe, még pedig hetenként négyszer. — Jelentkezés alkalmával az anyagok beszerzésére szükséges költségek részbeni megtérítésére 1 kor. fizetendő. — Beiratkozni lehet a tanfolyam kezdetéig hétköznap 8-tól 12-ig és vasárnap 8-tól 10-ig az igazgatóságnál, hol részletesebb felvilágosítás is kapható.

Hirdetmény.

3220—911. kbsz. — A nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur f. évi 65002. II. szám alatt kelt leiratával elrendelte, hogy a Rimaszombat r. t. városi vízvezeték kiépítése Felsősziklás község határában tekvő, a bemutatott terveken feltüntetett telekkönyvi ingatlanoknak kisajátítási eljárás mellett is foganatba vétessék, köztudomásra hozom, hogy ezen az 1881. évi XLI. t.-cz. 33. és következő §-ain alapuló eljárás vezetésére a vármegyei közig. biz. 3220—911. sz. határozatával én aláírott bizattam meg, s hogy a vezetésem alá helyezett bizottság eljárását Felsősziklás község közházánál f. évi október hó 23-án délelőtt 9 órakor kezdi meg.

Továbbá felhívom figyelmét a közönségnek arra, miszerint a kiküldött bizottság a kisajátítási törvény 34. §-a értelmében a kisajátítási terv megállapítása felett még akkor is érdemi- leg fog határozni, ha az érdekeltek közül a tárgyaláson senki meg nem jelenik, felhívom az érdekeltség összes tagjait, hogy a kitűzött tárgyalási helyen és időben megjelenni s a tárgyalásban résztvenni saját érdekében álló feladatának ösmerje.

Rimaszombat, 1911. szeptember 30-án.

Lukács alispán,
mint a kiküldött bizottság elnöke.

Nyilt-tér.

5-10

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

GRÜN ADOLFrimaszombati szállítóval szembeni 210 kor. köve-
telésemet olcsón eladom. — **Czim:** a kiadóban.**Eladó lőfegyver.**

Egy teljesen új állapotban lévő 16-os

PIEPER-LANCASTER

lőfegyver, mely új korában 170 korona
volt, ma 120 koronáért eladó.**Czim:** megtudható a kiadóhivatalban.**ELADÓ HÁZ.****Kossuth-utca 41. számú ház**
szép udvarral és nagy kerttel eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek:

ANDRÁSI LÁSZLÓ fényképészszel. 12-***Árverési hirdetemény.**5339. sz. — Rimaszombat r. t. város tulaj-
donát képező pusztapaáti erdejének Rákópatak
nevű 103 kat. holdnyi területén mutatkozó ko-
csánytalan **tölgy és bükk-makk termés**
folyó hó 23-ától folyó évi december hó 31-ig
terjedő időben gyakorolható makkoltatásra el-
adatik.Venni szándékozók írásbeli zárt ajánlataikat
folyó évi október hó 19-ik napjának
déli 12 órájáig tartoznak a polgármesteri hiva-
tálnál benyújtani, mely ajánlathoz az 500 koron-
ában megállapított kikiáltási ár 10%-ának a
városi házipénztárba történt befizetéséről szóló
elismervény csatolandó.Elkésetten vagy a bánatpénz befizetésének
igazolása nélkül benyújtott ajánlatok figyelembe
nem vétetnek.Árverési vevő tartozik a vételár összeget
az ajánlatának elfogadásától számított 15 nap
alatt készpénzben és egy összegben a városi
házi pénztárba befizetni.

Rimaszombat, 1911. évi október hó 10-én.

Dr. Kovács, polgármester.**ELADÓ EMELETES HÁZ.**Rimaszombatban **Kossuth-u. 24. sz.**
ház, melynek földszintjén **két bolthe-
lyiség** és egy lakás, az emeleten pedig
egy 4 szobás lakás van, a hozzátartozó min-
dentféle mellékhelyiségekkel szabad kézből
eladó. — A vételár- és feltételek felől
értekezni lehet ugyanott **Gondkivits
Ferenczné** tulajdonossal. 10-***Árverési hirdetemény.**1982. sz. — **Tiszolcz** nagyközség előjáró-
sága közhírré teszi, hogy Tiszolcz nagyközség
tulajdonát képező „**fűrész-malom**” és a
„**vásári helypénzszedési jog**” 1912.
évi január hó 1-től kezdődő 3 (három) egymás-
után következő évre folyó évi **október hó
23-ik napján** délutáni 2 órakor a városháza
tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli
árverésen haszonbérbe fog adatni.Kikiáltási ára: a fűrész-malomnak 400 (négy-
száz) korona, a vásári helypénzszedési jognak
pedig 428 (négy százhuszonnyolc) korona.Árverezni szándékozók tartoznak az árverés
megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bánat-
pénzzel letenni, mely összeg — bérbiztosíték
gyanánt — egy félévi bérösszegre a szerződés
aláírása alkalmával kiegészítendő.A részletes feltételek a városházán, a hiva-
talos órák alatt megtekinthetők.

Tiszolcz, 1911. évi október hó 3-án.

Szántó, jegyző.**Kriská,** bíró.

*****

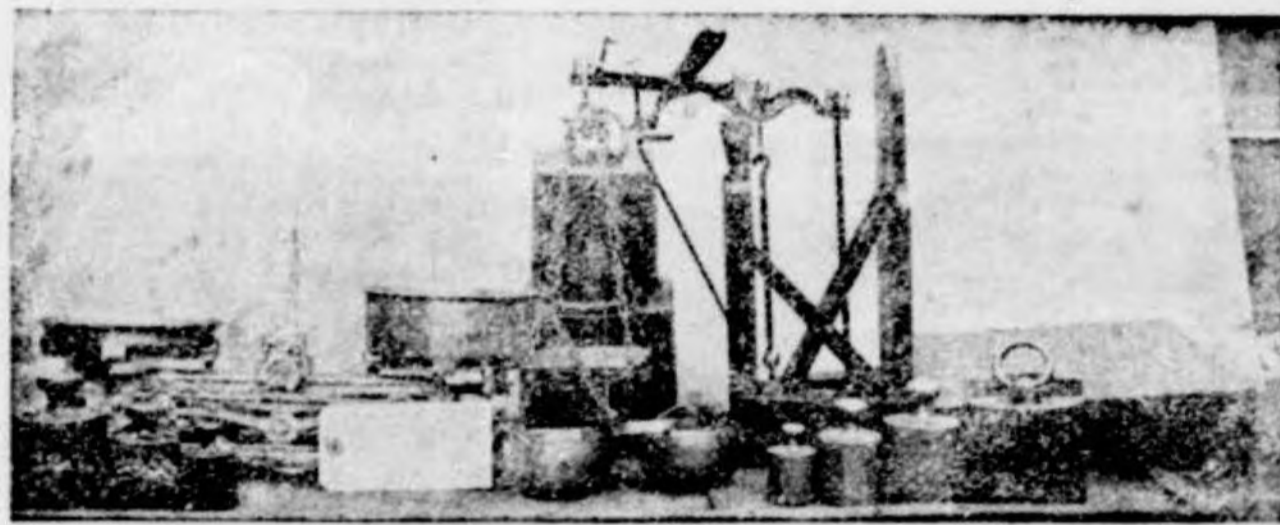
Könyv bekötéseketa legrövidebb idő alatt
izlésesen, jutányos áron
:: eszközöl ::**Rábely Miklós és Fia**

:: könyvkötészete ::

RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

.. (Kaszinó-épület.) ::

*****

a XX. század varrógépe. Csakis cégünk üzleteiben vagy
azok ügynökei útján vásároljunk.**Singer Co. varrógép R.-Társaság.**Egy a **fehérműtöméshez** való utasítást tartal-
mazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik 5-26**Kereskedők figyelmébe!****Mérlegeket és súlyokat**
legjutányosabb áron javít és
annak hitelesítését közvetíti:**Özv. Hlozek J.-né és Fia**

mérleg-javító cég

RIMASZOMBAT.

Telefon 47. Telefon 47.

Javító műhely: TAMÁSFALI-UT 10-ik SZÁM.**Árjegyzék kívánatra ingyen.****Árjegyzék kívánatra ingyen.****Kiadó üzlethelyiség.**Egy vegyeskereskedésnek való üzlet-
helyiség, hozzá kellő raktárakkal, állvá-
nyokkal, áruasztalokkal felszerelve — négy
gyár központján — a legforgalmasabb he-
lyen, jutányos áron **1912. év február
hó 1-étől** — esetleg előbb is — kiadó.Értekezhetni lehet **Nyustyán, Ta-
kács János** tulajdonossal. 2-3**Jegyzők figyelmébe!****Községi nyomtatványok beszerzése.**Községi közmunka főkönyv-, községi
közmunka napló-, községi közmunka
költségvetés-, községi közmunka szá-
madásra vonatkozó nyomtatványok be-
szerezhetők: **id. Rábely Miklós
és Fia** nyomdájában **Rimaszombat.****A Rimaszombati Konzervgyár R.-T.****Vásárol:** nyári almát, selejtes almát és egészséges hullott almát, szilvát, apró és
középtajta körtét, zöld diót, vörös áfonyát, ringlót, barackot, meggyet,
málnát, ribizlit bármily mennyiségben.**Elad és ajánl:** zöld borsót, zöld babot, gombákat, paradicsomot, befőttet,
czitrom, narancs és **málnaszörpöt**, gyümölcs izeket, czuk-
rozott gyümölcsöt és czukrozott narancshéjat a legjobb minőségben.

Árajánlattal, árjegyzékkel és a gyümölcs vételre vonatkozó

felvilágosítással a gyárvezetőség készsége szolgál. 10-*

Levél és távirati czim: „KONZERVGYÁR” RIMASZOMBAT. .-**Hirdetemény.**3080. sz. — A nagyrőcei kir. járásbíróság
mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
a rozsnyói kegyes alapítványok képviselőjében
Horváth József kanonok, rozsnyói lakos végre-
hajtónak, Fischer Klementina, Fischer Gizella,
Fischer Ilka, Fischer Aranka, Fischer Jolán,
Fischer Sarolta, Fischer Hedvig és kiskoru Fischer
Anna gerliczei lakos végrehajtást szen-
vedettek elleni 2400 korona tőke s járuléka
iránti ügyében az árverés a nagyrőcei kir. já-
rásbíróság területén tekvő, a filléri 91. számú
telekjegyzőkönyvben felvett A. † 4. sor, 111/b.
3. hrzi számú szántó, kaszáló, erdő, cserjés ésparlagból álló és a B. 4-13. sorszámoknál a
Fischer Klementina, Fischer Gizella, Fischer
Ilka, Fischer Aranka, Fischer Jolán, Fischer
Sarolta, Fischer Hedvig és kiskoru Fischer
Anna tulajdonát képező ingatlanra 2282 koron-
ában ezennel megállapított kikiáltási áron
elrendeltetik s hogy a tettebb megjelölt ingat-
lan az **1911. évi november hó 9-ik** nap-
jának délelőtti 10 órájkor Fillér községben, a
községi bíró házában megtartandó árverésen a
kikiáltási ár 2/3-ánál eladatni nem fog.Az árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy
óvadékképes értékpapírban letenni.Nagyrőcei kir. járásbíróság, mint telekkönyvi
hatóság 1911. évi augusztus hó 22. napján.**Gazda** s. k., kir. járásbíró.

Eladó.

Rimaszombat városához egy óra járásnyira fekvő **Rimapálfalva** községben levő

jó forgalmu korcsma,

hozza három szoba, konyha, kamara, pince, két nagy istálló, állás, udvar és egyéb mellék-helyiségek, továbbá tiz magyar hold föld, mely rét és szántóból áll, szabad kézből azonnal eladó. Venni szándékozók értekezhetnek ugyanott **Vitay Mátyás** korcsma-áros tulajdonossal. 2-2

Hirdetmény.

4697. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szabó Antal végrehajthatónak, ifj. Mihály Sándor végrehajtást szenvedő elleni 46 korona tőke s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Gömörvidék községben fekvő s a gömörvidéki 37. számú telekkönyvben foglalt A. I. 3-15. sorszám alatti urbéri ingatlan és erdő s legelőből ifj. Mihály Sándor B. 27 alatti $\frac{1}{10}$ jutalékára 68 korona;

a gömörvidéki 39. számú telekkönyvben foglalt A. I. 2, 4-15. sorszám alatti urbéri ingatlan s $\frac{3}{10}$ -od telek utáni erdő s legelőből ifj. Mihály Sándor B. 22 alatti $\frac{1}{30}$ -od jutalékára 180 korona;

a gömörvidéki 117. számú telekkönyvben foglalt A. I. 1. sor, 95. hzi számú szántó, káposztás ingatlanból $\frac{1}{30}$ -od részére 8 korona;

a gömörvidéki 131. számú telekkönyvben foglalt A. I. sor, 474. hzi számú szőlő ingatlanból B. 19 alatti ifj. Mihály Sándor $\frac{1}{30}$ -od részére 8 korona;

a gömörvidéki 132. számú telekkönyvben foglalt A. I. 1-2. II. 1-14. sorszám alatti szőlő $\frac{1}{2}$ -ed urbéri telek és ehhez tartozó erdő s legelő ingatlanból ifj. Mihály Sándor B. 29 alatti $\frac{2}{30}$ -od jutalékára 295 korona; és

a csomatelkei 114. számú telekkönyvben A. I. sor, 866. hzi számú szántó és rét ingatlanból B. 4 alatti ifj. Mihály Sándor $\frac{1}{4}$ -ed jutalékára 30 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1911. évi november hó 2-ik** napjának d. e. 10 óráját Gömörvidék községében, a községi bíró házához és **1911. évi november hó 2-ik** napjának délutáni 3 órája Csomatelke községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár $10\frac{1}{2}\%$ -át, azaz 6 kor. 80 fill., 18 kor., 80 fillér, 80 fillér, 29 kor. 50 fill., 3 koronát készpénzben vagy az 1882. évi 60. törvénycikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

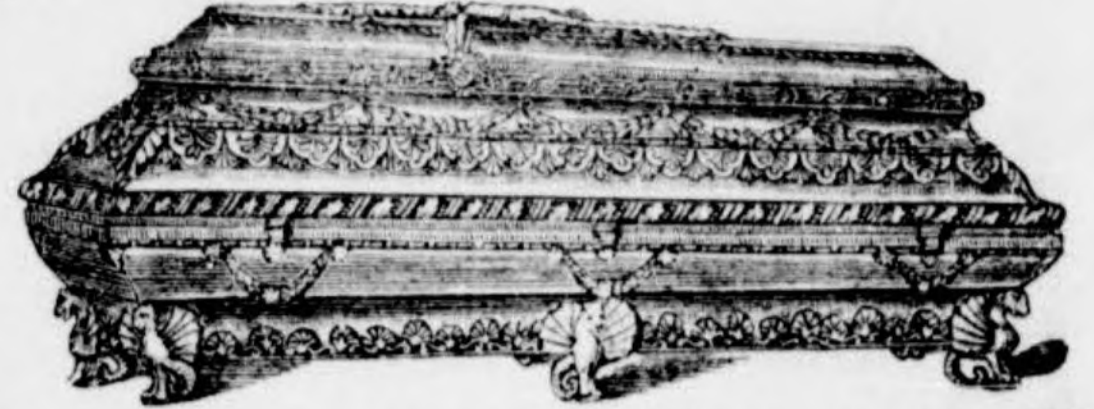
Rimaszombati kir. törvényszék mint könyvi hatóság 1911. évi augusztus hó 23. napján.

Mészáros s. k., kir. törvényszéki bíró.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy **45 év óta fennállott**

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybe-vételével, **Deák Ferencz-utca 24. sz. alatt Zsuffa Kálmán-féle** ujonnan épült házban a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Kérem emélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészül jut, ezen szomorú kötelességek teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.

Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben **ércz- és fakoporsót, szemfedőt, sarkoszorút, koszoruszalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást** stb. mérsékelt áron a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri 16-*

ZAWADZKY EDE

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)

Menetrend

a m. kir. államvasutak gömöri főbb állomáshelyeiről induló és érkező vonalaira 1911. október 1-étől.

Tiszolcz—Feled.	
Tiszolczról ind.	4:26 5:53 0— 12:49 0— 4:55 7:50 0—
Rbányáról	5:37 7:05 0— 2:04 0— 6:26 8:58 0—
Rszombatból	6:25 7:50 10:12 2:54 4:26 7:11 9:41 0—
Feledre érkezik	6:55 8:20 10:57 3:22 4:51 7:41 10:10 0—

Feled—Tiszolcz.	
Feledről ind.	7:12 9:02 11:30 1:15 3:52 5:40 8:10 10:11
Rszombatból ind.	8:00 9:45 12:06 2:03 4:33 6:15 8:43 10:46
Rbányáról ind.	8:56 10:41 12:58 0— 5:27 0— 0— 10:40
Tiszolczra ér.	10:15 11:59 2:13 0— 6:45 0— 0— 12:48

Fülele—Miskolcz.	
Fülelekről ind.	0— 6:12 10:25 2:58 7:02 0—
Várgeddefürdőről ind.	0— 6:49 11:02 3:33 7:42 0—
Feledről ind.	0— 7:09 11:18 3:47 8:00 0—
Bánrévéről ind.	6:08 7:52 11:59 4:26 9:14 0—
Putnokról ind.	6:19 8:04 12:08 4:36 9:27 0—
Miskolczra érkezik	7:33 9:10 1:14 5:41 10:41 0—

Miskolcz—Fülele.	
Miskolczról ind.	3:30 6:27 10:57 0— 2:54 7:10 —
Putnokra érkezik	4:34 7:36 12:06 0— 4:01 8:36 —
Bánrévére érkezik	4:44 7:48 12:17 0— 4:13 8:48 —
Feledre érkezik	0— 8:29 1:02 0— 4:56 9:57 —
Várgeddefürdőre érkezik	3:26 8:45 1:17 0— 5:13 10:28 —
Fülelekre érkezik	4:40 9:16 1:49 0— 5:45 11:03 —

Tiszolcz—Brezsnóbánya.	
Tiszolczról ind.	0— 0— 7:16 0— 2:33 0—
Erdőközről ind.	0— 4:05 10:30 0— 2:37 5:33
Brezsnóbányára érkezik	0— 4:39 11:18 0— 3:29 6:13

Brezsnóbánya—Tiszolcz.	
Brezsnóbányáról ind.	0— 0— 8:38 0— 5:00 0—
Erdőközről ind.	0— 0— 9:58 0— 5:52 0—
Tiszolczra érkezik	0— 0— 11:50 0— 7:45 0—

Brezsnóbánya—Vereskő.	
Brezsnóbányáról ind.	8:10 6:25
Garamszécsről ind.	9:43 8:17
Pohorella-vasgyárból ind.	10:47 9:34
Vereskőre érkezik	11:34 10:38

Vereskő—Brezsnóbánya.	
Vereskőről ind.	4:50 12:43
Pohorella-vasgyárból ind.	5:34 1:20
Garamszécsről ind.	6:43 2:25
Brezsnóbányára érkezik	7:45 3:16

Bánréve—Dobsina.	
Bánrévéről ind.	4:57 8:15 12:40 5:02 9:10
Tornaljáról ind.	5:36 8:54 1:19 5:42 9:51
Pelsőczről ind.	6:19 9:39 2:05 6:29 10:40
Rozsnyóról ind.	7:21 10:49 3:11 7:49 11:51
Dobsinára érkezik	8:41 12:10 4:31 9:12 1:14

Dobsina—Bánréve.	
Dobsináról ind.	4:14 7:40 12:25 4:51
Rozsnyóról ind.	5:31 9:01 1:38 6:10
Pelsőczről ind.	6:20 9:54 2:32 7:02
Tornaljáról ind.	7:06 10:44 3:17 7:51
Bánrévére érkezik	7:36 11:16 3:46 8:21

Pelsőcz—Murányalja.	
Pelsőczről ind.	6:45 2:40 7:20
Jolsváról ind.	8:09 3:53 8:37
Nagyroczéről ind.	9:16 4:35 9:39
Murányaljára érkezik	9:45 0— 10:08

Murányalja—Pelsőcz.	
Murányaljáról ind.	3:56 10:50 0—
Nagyroczéről ind.	4:23 11:27 5:06
Jolsváról ind.	5:06 12:30 5:48
Pelsőczre érkezik	6:04 1:27 6:45

Pelsőcz—Nagyszabos.	
Pelsőczről ind.	7— 2:46 7:30
Csetnekről ind.	8:17 3:46 8:40
Nagyszabosra érkezik	9:13 4:31 9:38

Nagyszabos—Pelsőcz.	
Nagyszabosról ind.	4:15 11:30 5:04
Csetnekről ind.	5:12 12:49 5:57
Pelsőczre érkezik	5:54 1:35 6:39

Bánréve—Ózd.	
Bánrévéről ind.	5:00 8:20 12:55 4:57 9:20
Ózdra érkezik	6:14 9— 1:35 5:37 9:59

Ózd—Bánréve.	
Ózdról ind.	6:58 10:44 3:22 7:22 0—
Bánrévére érkezik	7:37 11:23 4:01 8:01 0—

Rimakkokova—Losoncz.	
Rimakkokováról ind.	5:20 3:25
Poltárról ind.	6:37 4:41
Losonczra érkezik	7:50 5:50

Losoncz—Rimakkokova.	
Losonczról ind.	10— 7:10
Poltárról ind.	11:07 8:35
Rimakkokovára érkezik	12:28 10:06